

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/182/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518201933
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2019:8518201933.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnoprávnej veci navrhovateľa I. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XX, Y., pr. zast.: JUDr. Jankou Martonovou, advokátkou, so sídlom Slovenská 5, Bardejov proti manželke I. H., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XX. T. XXX/X, G. U. v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností na čas po rozvode k mal. T. H., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo účastníkov konania I. H., nar. XX.XX.XXXX a I. H., rod. Y., nar. XX.X.XXXX uzavreté dňa X.X.XXXX a zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Stará Ľubovňa, vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XX pod poradovým číslom XX r o z v á d z a.

II. Súd z v e r u j e mal. T. H., nar. XX.X.XXXX, na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matke I. H., nar. XX.X.XXXX, obidvaja rodičia sú povinní maloleté dieťa zastupovať a spravovať jej majetok.

III. Otec mal. dieťaťa I. H., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. T. H., nar. XX.X.XXXX mesačne sumou 60,- eur, ktoré výživné je povinný uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. dieťaťa, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Súd styk otca s maloletou n e u p r a v u j e.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov tohto konania.

VI. Odporkyňa nie je povinná uhradiť súdny poplatok za podaný návrh.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom podaným na súde prostredníctvom právneho zástupcu dňa 4.12.2018 domáhal, aby súd jeho manželstvo uzavreté s manželkou dňa X.X.XXXX rozviedol a upravil výkon rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. T. H. tak, že dieťa zverí do osobnej starostlivosti matke a výživné zo strany otca dieťaťa žiadal určiť sumou 30 % sumy životného minima mesačne.

2. Svoj návrh na rozvod manželstva odôvodnil tým, že manželstvo uzatvoril s odporkyňou z citovej náklonnosti. Po svadbe mu manželka povedala, že budú žiť oddelene a to z dôvodu, že každý má prácu v mieste svojho bydliska. Manželka od začiatku odmietala s nim žiť. Chcel, aby žili spolu a spolu vychovávali aj ich dcéru. Mohli bývať u strýka navrhovateľa, ktorý je vlastníkom rodinného domu a ktorý bol ochotný im prepustiť na bývanie 1 poschodie v rodinnom dome, ale manželka s tým nesúhlasila. Manželka viac menej bývala a aj v súčasnosti býva u svojej kmotry I. D., aj keď na začiatku povedala, že bude bývať u svojho otca. Tiež celé tehotenstvo bývala u svojej kmotry. Manželku navštevoval

iba cez víkend. Manželka bola v mieste môjho bydliska asi mesiac po pôrode, a to po dobu asi 3 týždňov. Nikdy nemala záujem na tom, aby spoločne vytvorili harmonické manželstvo, aby spoločne vychovávali dcéru, viedli spoločnú domácnosť, hoci manžel o to niekoľkokrát prejavil záujem. Bola a je stále pod vplyvom svojej kmotry, ktorá ju ovplyvňovala a do ich manželstva neustále zasahovala. Takéto spolužitie manželov malo veľmi negatívny dopad. Problémy, ktoré boli v našom manželstve manžel riešil aj požívaním alkoholických nápojov. Tým, že neboli úplná rodina, málo sa stretávali, ich komunikácia bola obmedzená iba na SMS, ich dieťa vyrastalo bez otca, bolo to stresujúce, čo sa odzrkadlilo aj na jeho zdraví. Otec mal. dieťaťa je zamestnaný v spoločnosti Egotex, s.r.o., so sídlom Masarykova 22/a, Prešov, od 1.5.2017, ako elektromechanik strojov a zariadení, s dohodnutou mzdou vo výške 2,50 eur/hod. + prémie vo výške 30 % zo základu. Od 7.9.2017 je práceneschopný a jeho práceneschopnosť trvá doposiaľ. Podporné obdobie mu uplynulo dňom 28.9.2018, tým dňom mu zanikol nárok na nemocenské. V súčasnosti je v riešení LPK Sociálnej poisťovne ohľadom invalidity. Je invalidný dôchodca, má stanovenú mieru funkčnej poruchy na 45 %. Poberá invalidný dôchodok, ktorého výška bola od 1/2018 určená na sumu 122,40 eur. Jeho zdravotný stav nie je dobrý a pre svoju ťažkú depresívnu poruchu sa nemôžem zaradiť ani do pracovného pomeru. Z potvrdenia obvodného lekára o zdravotnom stave vyplýva, že jeho pracovný potenciál je minimálny, predpoklad zhoršovania zdravotného stavu. Býva s rodičmi a súrodencami, kde sa podieľa tiež na úhrade nákladov spojených s bývaním - inkaso - v sume 36,50 eur. Jeho nevyhnutné mesačné výdavky pozostávajú z výdavkov na lieky v sume 40,- až 50,- eur, na oblečenie v sume 10,- až 15,- eur, na hygienu v sume 7,- až 10,- eur, na stravu v sume 120,- až 150,- eur. Pravidelne mesačne uhrádza výživné na maloletú dcéru v sume 100,- eur. Keďže v súčasnosti jeho príjmom od 10/2018 je iba invalidný dôchodok, na uspokojenie všetkých jeho nevyhnutných potrieb mu prispievajú jeho rodičia. Snažil sa o to, aby s manželkou žili spolu, avšak bezvýsledne. Manželka na pojednávaní tunajšieho súdu dňa 6.11.2018 o určenie výživného na maloletú T. prehlásila, že nemá záujem o obnovenie spolužitia. Vzťah k odporkyňi ochladol a nemá k nej žiadnu hlbšiu citovú náklonnosť. Vzťahy sú vážne narušené a toto narušenie manželských vzťahov trvá doposiaľ. Manželstvo s odporkyňou je hlboko a trvale rozvrátené. Manželstvo už neplní svoj spoločenský účel a ani nie je predpoklad, žeby sa tento stav v budúcnosti zmenil.

3. Uznesením č.k. 2P/182/2018-52 zo dňa 30.1.2019 súd ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnej práce a rodiny Stará Ľubovňa.

4. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, odporcovi a kolíznemu opatrovníkovi doručil rovnopis návrhu na začatie konania na vyjadrenie a vo veci nariadil pojednávanie.

5. Manželka sa podaním zo dňa 18.02.2019 vyjadrila k návrhu a uviedla, že s návrhom na rozvod súhlasí, pretože ich vzťah je vážne narušený a manželstvo je nefunkčné od mája 2012, kedy nežijú v spoločnej domácnosti. Dôvodom je to, že manžel ju a dcéru počas spolužitia existenčne ohrozoval svojim nezodpovedným správaním, často holdoval alkoholu, hral na automatoch, denne stávkovoval, zobral si úver, ktorý jej zatajil. Od 2.11.2017 na mal. dcéru neprispieva vôbec. S navrhovanou výškou výživného však nesúhlasila, vzhľadom na výdaje na 8-ročnú dcéru, na bývanie, stravu a pod. Výživné navrhla určiť sumou 150,- eur mesačne a upraviť styk otca. Uviedla, že s otcom maloletého dieťaťa od mája 2012 nežijú v spoločnej domácnosti. Dôvodom odlúčenia bolo, že manžel ich - manželku a maloletú dcéru - počas spolužitia existenčne ohrozoval svojim nezodpovedným správaním - často holdoval alkoholu, hral na automatoch, denne stávkovoval a zobral si úver, ktorý zatajil. Nikdy neprevzal zodpovednosť manžela a otca za svoju rodinu. Bolo to veľmi zložitý a náročný obdobie, zatiaľ jedno z najťažších v jej živote. Po rozchode uzavreli ústnu dohodu, že jej na maloletú dcéru bude mesačne prispievať sumou 100 eur ako výživné. V roku 2013 jej zaplatil výživné za mesiac jún, júl, november, december. V rokoch 2014, 2015, 2016 ústnu dohodu dodržiaval, každý mesiac prispieval na výživu maloletej dcéry sumou 100 eur. Problémy s platením výživného na maloletú dcéru nastali v roku 2017 - v tomto roku zaplatil za 01/2017,02/2017,03/2017, za mesiac 04/2017 - uhradil výživné až 16.7.2017 a za mesiace 05,06,07,08/2017 - uhradil výživné 400 eur až 2.11.2017. Od tohto dátumu manžel do dnešného dňa na maloletú dcéru neprispieva vôbec. Napriek všetkým týmto skutočnostiam mu matka mal. dieťaťa nikdy nebránila v kontakte s maloletou dcérou, manžel sa s ňou stretáva, berie si ju počas letných prázdnin na dva týždne, sporadicky podľa dohody cez víkendy, cez jarné prázdniny, počas sviatkov. Od septembra 2017 všetky výdaje na maloletú dcéru uhrádza matka mal. dieťaťa sama, výdaje súvisia s nakupovaním ošatenia, obuvi, hygienických potrieb, liekov pri bežných detských ochoreniach, na maste na exém, uhrádza taktiež poplatok za stravu v školskej jedálni, poplatok za školský klub, za krúžky, životné poistenie.

Matka mal. dieťaťa pracuje na Slovenskej pošte so sídlom v Banskej Bystrici ako vedúca pošty C.. Jej mesačný príjem pozostáva z príjmu zo zamestnania, súčasťou tohto príjmu je aj bonus na maloletú dcéru a z rodinného prídavku na jedno dieťa vo výške 23,68 eur. Iný príjem nemá. Bývajú v 3- izbovom byte u otca matky mal. dieťaťa Z. Y., ktorému po dohode za bývanie uhrádza matka 200,- eur mesačne.

6. Dňa 14.2.2019 bola súdu doručená správa kolízneho opatrovníka o rodinných, sociálnych a bytových pomeroch na strane mal. dieťaťa. Kolízny opatrovník v správe uviedol, že dieťa je v starostlivosti matky, má vytvorené vhodné podmienky pre svoj rast a vývoj. Zároveň navrhol pre prípad rozvodu manželstva, dieťa zveriť do starostlivosti matke a otca zaviazal platením výživného vo výške 150,- eur mesačne.

7. Na pojednávaní dňa 17.9.2019 a 27.11.2019 navrhovateľ uviedol, že trvá na podanom návrhu na rozvod manželstva, zverení mal. dieťaťa do starostlivosti matky a určení výživného zo strany otca v minimálnom rozsahu t.j. sumou 30,- eur mesačne. Poukázal na obsah podaného návrhu. Tak ako to z neho vyplýva manželstvo uzatvárali X.X.XXXX. Zo začiatku bývali v Starej Ľubovni u manželky, do práce dochádzal na týždňovky do Prešova, čiže s rodinou bol cez víkendy. Toto však bolo finančne náročné pokiaľ ide o cestovanie, neskôr do práce dochádzal nie autom ale autobusom a v podstate možno povedať, že toto bol hlavný dôvod, že sa vzájomne s manželkou odcudzili. Stalo sa, že prišiel a mal vypité, manželka mu to vyčítala a povedala, že sa ráno môže zbalíť a odísť. V podstate od roku 2012 nežijú v spoločnej domácnosti. Manželka chcela bývať v Starej Ľubovni, on žije v Kapušanoch v rodinnom dome so svojimi rodičmi. Pokiaľ ide o mal. dcéru od troch rokov dcéra chodila aj k otcovi, a to po dohode s matkou dieťaťa. Od doby veku jej troch rokov manželka nastupovala do práce a vtedy podstate dieťa bolo v dvojtýždňových intervaloch striedavo u otca a striedavo u matky, na základe dohody s matkou.

Dôvodom podania návrhu je skutočnosť, že sa manželkou vzájomne odcudzili a teda aj to, že od roku 2012 nežijú spolu ako manželia, nežijú ani v spoločnej domácnosti. Predtým pracoval v stavebníctve na stavbe ako elektrikár - údržbár, taktiež si v tom čase hľadal prácu aj v Starej Ľubovni aj ako pomocný robotník, avšak prácu si nenašiel. Jeho príjem je aktuálne čiastočný invalidný dôchodok, ktorý poberá v sume 126,- eur mesačne. Bol dlho práceneschopný, a to do júla 2019 a od júla 2019 je už práceneschopný. Prácu si hľadá, no zatiaľ si žiadnu prácu nenašiel. Nevie si nájsť prácu ani ako pomocný stavebný robotník. Výživné preto navrhuje určiť v minimálnej sume, a to v sume 30,- eur mesačne, ktoré uhrádza aj doposiaľ. Pokiaľ ide o jeho výdaje 40,- eur uhrádza na lieky, a to konkrétne za antidepresíva, ktoré užíva. Užíva Sulpirid 200 dvakrát denne, ďalej liek Prothiaden, Oxazepam, tieto lieky užíva pravidelne každý deň, tak ho nastavili v nemocnici. Uvedené lieky neuhrádza poisťovňa. Ďalej 20,- eur mesačne minie na cigarety, konkrétne na tabak a taktiež rodičom prispieva na stravu, keďže s nimi žije.

8. Práv. zást. navrhovateľa uviedla, že na podanom návrhu a na dôvodoch v ňom uvedených trvá a navrhuje, aby súd návrhu vyhovel. Čo sa týka rozvodu manželstva, aby manželstvo rozviedol a čo sa týka úpravy práv a povinností k mal. dieťaťu, dieťa zveril do osobnej starostlivosti matke, ktorá bude zastupovať a spravovať jeho majetok sú povinní obaja rodičia a navrhli, aby súd zaviazal otca na platenie výživného sumou 30,- eur mesačne a styk s mal. navrhli neupravovať. Na základe výzvy súdu predložili doklad, a to dohodu o skončení pracovného pomeru navrhovateľa so svojim zamestnávateľom.. Na základe aj skôr predloženého posudku depresívnej poruchy je u neho pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45 % /č.l. 36/. Ďalej súdu predložili aj dôkazy o tom, aké lieky berie navrhovateľ a koľko za ne mesačne uhrádza, a to sumu vo výške 40,- eur, dôkazy o tom, že navrhovateľ sa zaujíma o prácu, hľadá si prácu, avšak bezvýsledne. Navrhli, aby súd po vykonaní dokazovania a na základe predložených listinných dôkazov návrhu v celom rozsahu vyhovel.

9. Manželka na pojednávaní 17.9.2019 a dňa 27.11.2019 uviedla, že s manželom uzatvorila manželstvo asi po 3-ročnej známosti a z manželstva sa im narodila mal. dcéra XX.X.XXXX. V plnom rozsahu zotrúva na svojom vyjadrení, ktoré doručila do spisu dňa 19.2.2019 a ktoré následne bolo doručené na oboznámenie sa aj protistrane. Ďalej uviedla, že manžel bol aj psychiatricky ambulantne liečený. Ich vzťahy sú vážne narušené, a preto žiada súd, aby toto manželstvo rozviedol. Manželstvo neplní žiadnu funkciu, neplní ani funkciu hospodársku, ani vzájomnej pomoci a dôvery a neplní ani funkciu výchovnú, keďže o dcéru sa stará a vychováva ju sama. Súhlasila, aby ich mal. dcéra bol zverená do jej osobnej starostlivosti a žiada o splnenie si výživovacej povinnosti otca vo výške 110,- eur mesačne. Matka ďalej uviedla, že podľa jej názoru je to reálne aj možné, aby otec uhrádzal výživné v sume 110,- eur mesačne, ale na jeho strane musí byť reálne snaha sa zamestnať. Je toho názoru, že otec aj vzhľadom

na diagnózu, ktorú prezentoval, pracovať môže, pretože vykonávať prácu pomocného robotníka bez problémov môže. Otec dieťaťa sa vyhýba tomu, aby sa pracovne realizoval, aby sa zamestnal, pretože mu táto situácia vyhovuje. Okrem iného dôvodom toho, že sa doposiaľ nezamestnal a ani sa nemieni reálne zamestnať je to, že požiadal ako to sám uviedol o priznanie plného invalidného dôchodku. Matka ďalej uvádza, že ona pracuje ako vedúca pošty C., pracuje tam už 28 rokov, jej priemerný mesačný príjem činní sumu 930,- eur čistej mzdy. Všetky výdaje týkajúce sa mal. dcéry od septembra 2017 uhrádza iba ona sama. Mal. dcéra má vek 8 rokov, je zdravá, má diagnostikovaný akurát atopický ekzém, výdaje súvisia bežne so zabezpečením ošatenia, obuvi, stravy, školskými potrebami, lieky dieťaťu zakupuje iba pri bežných detských ochoreniach. S dcérou býva u svojho otca, ktorý je vlastníkom 3-izbového bytu v Starej Ľubovni, otcovi prispieva z titulu chodu domácnosti sumou 200,- eur mesačne. Matka mal. dieťaťa ďalej vo svojom stanovisku poukazuje na tú skutočnosť, že jej základný príjem činní sumu 850,- eur mesačne a teda z toho základu jej príjem v čistom činní cca 600,- eur. To, že jej príjem je v priemere vyšší a vychádza v sume 931,- eur tak, ako to aj dokladovala závisí predovšetkým od toho, že sú jej vyplácané prémie, avšak to, aby mohla dostať tie prémie musí splniť niekoľko ukazovateľov, ktoré sú podmienkou preto, aby jej boli tieto prémie vyplácané. Pokiaľ ide o tieto ukazovatele, ide napríklad o splnenie požiadaviek a podmienok určitého množstva predaja u účtov predaja, poistení, úverov, žrebov, Tiposu a podobne. Pokiaľ by tieto ukazovatele, ktorých je cca 13 nespĺnila tak nedostala by ani prémie, ktoré sú podmienené splnením týchto ukazovateľov a teda aj jej príjme by nebol 931,- eur ale iba príjem, ktorý by sa odvíjal od základnej mzdy 850,- eur.

10. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 17.9.2019 poukázal na správu predloženú súdu v tomto konaní. Doposiaľ neboli zistené nedostatky v starostlivosti o mal. dieťa. Vzhľadom na uvedené navrhol zveriť mal. T. do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat' výživným v sume 110,- eur a styk navrhol neupravovať.

11. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, práv. zástupcu, manželky, kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s prílohami, listinnými dôkazmi doloženými do spisu, obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

12. Účastníci konania uzavreli manželstvo na základe citovej náklonnosti dňa X.X.XXXX, z manželstva pochádza jedno dieťa mal. T. H., nar. XX.X.XXXX. Manželstvo účastníkov bolo spočiatku harmonické, postupne sa však medzi manželmi začali zhoršovať vzájomné vzťahy, čo vyvrcholilo v mesiaci máj 2012 tým, že odporca sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti. Mal. T. žije toho času so svojou matkou, má vek 8 rokov, je žiačkou 3. ročníka základnej školy. Z vykonaného dokazovania a zo stanovísk oboch manželov bolo preukázané, že manželstvo je už dlhodobo od r. 2012 nefunkčné a je iba formálnym zväzkom. Obnovenie manželského spoluzitia nie je možné a odmieta ho každý z manželov.

13. Matka mal. dieťaťa pracuje tak ako to uviedla vo svojom vyjadrení v Slovenskej pošte, ako vedúca pošty C.. Jej priemerný mesačný príjem činí sumu 930,- eur mesačne. Spolu s mal. dieťaťom býva u svojho otca, kde mu prispieva na úhradu nákladov spojených s bývaním sumou 200,- eur mesačne. Denne cestuje do práce, ide o výdaj - 2,20 eur denne.

14. Navrhovateľ pracoval od 1.5.2017 v Egotexe, s.r.o.v Prešove so zárobkom 2,50 €/hod. Bol dlhodobo PN od 112.2017 do júla 2019. Nemocenské dávky poberal v sume 324,60 eur mesačne. Pracovný pomer so zamestnávateľom skončil dohodou k 30.6.2019. Toho času pobera invalidný dôchodok v sume 126,60 eur. Je v evidencii na úrade práce, nemá nárok na dávku v nezamestnanosti, nakoľko v posledných štyroch rokoch pred zaradením neprekázal potrebné doby poistenia v nezamestnanosti.

15. Maloletá T. je žiačkou 3. ročníka ZŠ W. v Starej Ľubovni. Dieťa je zdravé. Má diagnostikovaný atopický ekzém, trpí len bežnými detskými ochoreniami v prechodnom období jeseň, zima a výdavky na dieťa spočívajú v poplatku za obed mesačne 22 eur, školský klub detí - 6 eur mesačne, navštevuje krúžok ZUŠ odbor tanečný - 5 eur mesačne, jednorazový poplatok 15 eur OZ pri ZUŠ, 12 eur - ZRPŠ ZŠ W., 20 eur - ZRPŠ - ZUŠ. Ďalší výdaj je poistenie so sporením - 33,18 eur mesačne, letný denný tábor s dennou dochádzkou v CVČ od 7.00 hod. do 16.00 hod. - 110 eur - ide o obdobie 2 týždňov. Ďalšie výdaje súvisia s hygienou, oblečením, obuvou, liekmi ak je chorá. Celkové pravidelné mesačné výdaje vyčíslila matka na sumu cca 328,44 eur.

16. Vo veci mal. T. H. je okrem konania o rozvod jej rodičov vedené ešte aj ďalšie konanie pod sp. zn. 4P/45/2018. V tejto veci súd rozhodol rozsudkom 11.4.2019 tak, že:

I. Súd mal. T. H., nar. XX.X.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matke I. H., nar. XX.X.XXXX, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Otec mal. dieťaťa I. H., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu mal. T. H., nar. XX.X.XXXX sumou 110 eur mesačne, počnúc dňom 1.2.2018, ktoré výživné je povinný uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. dieťaťa.

III. Dlžné výživné od 1.2.2018 do 31.3.2019 vo výške 1.540 eur je otec povinný uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu, pod hrozbou straty výhody splátok pri neuhradení čo i len jednej splátky.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

Na základe uvedeného súd právne uzatvára:

17. Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

18. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

19. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

20. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa ods. 4 citovaného zákonného ustanovenia súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

22. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť

v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ods. 4 citovaného zákonného ustanovenia pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 100 CMP s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

25. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

26. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za a výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

27. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine ak je potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

28. PL.ÚS 26/05: a/ kontakt rodičov s ich mal. deťmi je takým významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, ktorý sa zákonodarca rozhodol riešiť právnou úpravou styku rodičov s ich mal. deťmi, považuje ho za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv a práv dieťaťa upravených v zákone o rodine. Zákonodarca zasahuje do úpravy styku rodičov s dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách, a to najmä v prípadoch, keď rodičia mal. dieťaťa spolu nežijú, ide najmä o prípad rozvodu manželov s mal. deťmi.

29. Predmetom konania je rozvod manželstva účastníkov konania a úprava rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k mal. dieťaťu.

30. Ustanovenie § 23 upravuje hmotnoprávne podmienky rozvodu manželstva. Súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Zákon o rodine sa neuspokojuje s akýmkoľvek narušením a rozvratom vzťahov, ale vyžaduje ich určitý kvalifikovaný stupeň. Pri skúmaní, či sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, súd berie do úvahy najmä vzájomný vzťah medzi manželmi a doterajšie spolužitie a jeho dĺžku. Intenzitu narušenia a rozvratu treba skúmať aj z hľadiska, či manželstvo môže plniť svoj spoločenský účel. Tým sa zdôrazňuje objektivita hodnotenia dôsledkov narušenia vzťahov medzi manželmi a vážneho rozvratu manželstva, lebo v každom prípade treba skúmať, aký vplyv majú tieto okolnosti na možnosť plnenia spoločenského účelu manželstva, ako aj na obnovenie manželského spolužitia. Súd musí zistiť, či manželstvo ešte môže plniť svoj spoločenský účel a či od manželov možno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

31. Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že vzťahy medzi účastníkmi konania sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, ich manželstvo neplní svoj účel, žiadnu zo svojich funkcií, teda funkciu hospodársku, funkciu vzájomnej pomoci a dôvery, ako ani funkciu výchovnú a od účastníkov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Ekonomickú funkciu si manželstvo účastníkov neplní už od r. 2012, , kedy sa odporca natrvalo odsťahoval zo spoločnej domácnosti. Z vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že manželstvo si neplní ani funkciu vzájomnej pomoci a dôvery medzi manželmi. Napokon manželstvo si neplní ani výchovnú funkciu, nakoľko účastníci nevychovávali svoje maloleté dieťa spolu, a to najmä vzhľadom na ich vzájomné odlúčenie. K vzniku aktuálnej situácie v manželstve podľa názoru súdu dochádzalo postupne, pričom o súčasný stav sa nepochybne pričínili obaja účastníci, z ktorých každý súdu prezentoval dôvod odlúčenia podmienený konaním druhého z nich.

Za hlavnú príčinu rozpadu vzťahov medzi manželmi považuje súd rozdielne povahové vlastnosti účastníkov konania, tiež požívanie alkoholu navrhovateľom v neprimeranom množstve, nezodpovednosť navrhovateľa, nedostatočnú komunikáciu medzi navrhovateľom a odporkyňou.

Stupeň narušenia manželských vzťahov medzi navrhovateľkou a odporcom považoval súd aj plynutím času, v ktorom sa ich vzťahy nijako nezlepšili, za vážny dôvod na to, aby manželstvo navrhovateľky a odporcu, ktoré je v súčasnej dobe nefunkčné a je len formálnym zväzkom, rozviedol.

32. Súd zároveň v súlade s cit. zákonnými ustanoveniami rozhodol ohľadne zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov, úpravy výšky výživného a úpravy styku s maloletými deťmi tak, ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku.

33. Súd vo všeobecnosti pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vždy prihliadne predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa, ako aj na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Je teda vždy potrebné dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdarný a zdravý vývoj detí a na ich citové väzby k tomu - ktorému rodičovi. V prípade rozhodnutia súdu o zverení mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov zákon výslovne určuje, že súd v tomto smere dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti na pravidelné informovanie sa o mal. dieťati, ktoré mu má poskytnúť rodič, ktorému dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti.

34. Prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu o úprave práv a povinnosti rodičov na čas po rozvode k maloletému dieťaťu bol záujem mal. dieťaťa, jeho citové väzby a vývinové potreby, ako aj stabilita budúceho výchovného prostredia. Navrhovateľka aj odporca zhodne navrhli, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matke, ktorá ju má v starostlivosti aj toho času. Na základe vykonaného dokazovania je podľa názoru súdu zverenie mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti matke v jeho záujme, pretože matka mu dokáže zabezpečiť v plnom rozsahu jeho vývinové potreby, ako aj stabilitu výchovného prostredia. Matka sa o mal. dieťa riadne stará od narodenia a v jej doterajšej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, starostlivosť nezanedbáva a je o dieťa riadne postarané.

35. Čo sa týka určenia výživného na mal. dieťa, toto určenie závisí od výšky pravidelných ako aj nepravidelných mesačných platieb na dieťa, ako aj od posúdenia zárobkových schopností a možností otca, tak subjektívnych ako aj objektívnych, tiež majetkových pomerov, životnej úrovne, ako aj od iných vecných plnení nad rámec výživného určeného súdom. Z toho vyplýva, že pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná aj životná úroveň každého z rodičov, nakoľko platí, že dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov. V § 62 ods. 2 Zákona o rodine je stanovený základný princíp na určenie výšky vyživovacej povinnosti rodičov k deťom. Určenie výšky vyživovacej povinnosti sa odvodzuje od možností, schopností a majetkových pomerov povinného subjektu, ktorým je v tomto prípade otec dieťaťa.

36. Súd po vykonanom dokazovaní určil vyživovaciu povinnosť na čas po rozvode manželstva navrhovateľa sumou 60,- eur mesačne. Zohľadnil pritom stav opodstatnených a odôvodnených potrieb mal. dieťaťa, ktoré navštevuje 3. ročník základnej školy ako aj to, že navrhovateľ už t.č. nepoberá nemocenské dávky, ktoré poberal do júla 2019 vo výške 324,60 eur mesačne. Súd pri rozhodovaní o výške výživného prihliadol aj na možnosti, schopnosti a tiež majetkové pomery na strane otca ale predovšetkým súd poukazuje na tú skutočnosť, že otec mal. dieťaťa do septembra 2017 pravidelne uhrádzal výživné vo výške 100,- eur mesačne bez akýkoľvek problémov, spolu s výživným uhrádzal aj pôžičku, /ktorú vzal pred uzavretím manželstva/, v sume 110 eur mesačne. Aj keď otec poukazuje na svoj nízky príjem, ktorý je v súčasnosti len invalidný dôchodok vo výške 126,60 eur, treba zdôrazniť, že bol aj počas celého obdobia práceneschopnosti schopný splácať pôžičku v sume 110,- eur mesačne a platiť aj výživné na mal. dcéru po 100,- eur mesačne. Tvrdenie otca, že t.č. z dôvodu invalidity nie je schopný uhrádzať vyššie výživné ako minimálne je možné vyhodnotiť čiastočne aj ako účelové, s to aj práve z toho dôvodu, že v minulosti aj počas PN-ky otec bez problémov uhrádzal okrem výživného na dieťa v sume 100,- eur mesačne aj splátky pôžičky v sume 110,- eur mesačne, ktorá je už t.č. splatená tak, ako to vyplýva z odôvodnenia rozsudku 4P/45/2018. Tento výdaj otec už nemá. T.č. na ďalší 1 úväzok sa môže zamestnať, resp. pracovať brigádne.

37. Zdôrazniť treba aj tú skutočnosť, že k ukončenia pracovného pomeru otca s jeho zamestnávateľom došlo dohodou k 30.6.2019. Otec nepreukázal, že žiadal zamestnávateľa o inú prácu vzhľadom na svoj zdravotný stav, resp. že zamestnávateľ mu inú prácu nemohol ponúknuť, keďže na polovičný úväzok naďalej pracovať môže. Naopak t.č. dokladuje, že prácu si zháňa, dáva žiadosti o prijatie do zamestnania, kde preňho ale prácu nemajú. Je potrebné uviesť, že otec tak aj musí konať, práve z dôvodu, že je evidovaný ako nezamestnaný, a ak by úradu práce nepredložil tieto doklady, že si prácu zháňa bol by vyradený z evidencie. Je otázne či otec má aj skutočný záujem zamestnať sa, resp. ide len o doklady pre úrad práce.

38. Súd poukazuje na to, že každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu mal. dieťaťa. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Podľa názoru súdu je navrhovateľ- otec mal. dieťaťa schopný poskytovať takéto výživné na maloleté dieťa bez ujmy na svojej vlastnej výžive, nakoľko zamestnať sa môže napr. aj brigádnickejšie dočasne. Je riešený uvedeným dôchodkom a môže aj pracovať, avšak mal. dieťa nie je schopné živiť sa samo. Taktiež treba zohľadniť aj tú skutočnosť, že matka dieťaťa zabezpečuje osobnú starostlivosť a o dcéru sa aj zodpovedne stará. Aj keď príjem matky je vyšší ako príjem otca, treba zdôrazniť, že matke denne do práce cestuje zo Starej Ľubovne do Podolíncu cca 17 km tam a späť, čo je časovo náročné. Jej základná mzda je 850,- eur mesačne a konečná výška jej príjmu netto, je závislá aj od iných ukazovateľov, ktoré musí spĺňať ako napr. od počtu predaných žrebov, stávk, akvizičná odmena, výšky prémie a pod. tak, ako to vyplýva z predložených listinných dôkazov /č.l. 182, 183/. Ak by matka určené ukazovatele nespĺnila, teda nevyvíjala značné úsilie, výška jej mzdy by bola len základ 850 eur brutto.

39. Z uvedeného možno teda vyvodiť záver, že otec mal. dieťaťa disponuje dostatkom finančných prostriedkov, resp. takou masou financií, ktorá mu umožňuje jednak zabezpečiť svoje potreby a aj platiť výživné pre mal. dieťa v sume 60,- eur mesačne na čas po rozvoде manželstva. Túto sumu súd určil v nižšom rozsahu ako ju určil na čas do právoplatnosti rozsudku o rozvoде manželstva, práve zohľadniac jeho aktuálny príjem.

Styk otca s mal. dieťaťom v priebehu konania nenavrhol ani jeden z rodičov.

40. Vzhľadom na horeuvedené vykonané dokazovanie súd vo veci rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku.

41. Podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskor. predpisov, o súdnych poplatkoch Ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvoде manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správny súdom.

42. Vzhľadom na uvedené súd odporkyni neuložil uhradiť súdny poplatok, keďže navrhovateľ bol od súdneho poplatku oslobodený rozhodnutím súdu.

43. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Stará Ľubovňa, písomne, trojmo. (§ 59 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. [(§ 127 a § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 ZR).